

ภาวะผู้นำของนักการเมืองไทยกับความสำเร็จในการบริหารจัดการ
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา : ศึกษาเฉพาะกรณีการท่องเที่ยว

Leadership of Thai Politicians and their Success in the Management of
the Ministry of Tourism and Sports: A Case Study of Tourism Dimension

ทิพย์อาภรณ์ จงจตุรภัทร¹

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้มี 3 ประการคือ (1) เพื่อศึกษาความสำเร็จของการบริหารจัดการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาภายใต้ภาวะผู้นำของนางกอบกาญจน์วัฒนวรางกูร (2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ภายใต้ภาวะผู้นำของนางกอบกาญจน์วัฒนวรางกูร (3) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและเสนอแนะให้มีการปรับปรุงปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการกระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬาภายใต้ภาวะผู้นำของนางกอบกาญจน์วัฒนวรางกูร ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้มาจากเอกสาร การสัมภาษณ์กลุ่ม การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และจากสื่อทัศนวิสัยต่างๆ ข้อมูลเชิงคุณภาพที่เก็บได้นำไปวิเคราะห์โดยอาศัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา การบรรยายพรรณนา และการเล่าเรื่องผลวิเคราะห์ได้เปิดเผยให้ทราบความจริง กล่าวโดยรวมได้ว่า อาศัยทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงคุณลักษณะ นำมาอธิบายภูมิหลังของนางกอบกาญจน์วัฒนวรางกูร พบว่า

1) ความสำเร็จของการบริหารจัดการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาภายใต้ภาวะผู้นำของนางกอบกาญจน์วัฒนวรางกูร อาศัยภาวะผู้นำและการบริหารจัดการของนางกอบกาญจน์ วัฒนวรางกูร ซึ่งเป็นการบริหารจัดการแบบแนวใหม่ (modern management) ผสมหลักเศรษฐศาสตร์และหลักการตลาด จึงเป็นการบริหารจัดการที่ประสบความสำเร็จอย่างมาก เป็นการบริหารที่ใช้ทุนน้อยนิดแต่สร้างรายได้มหาศาลเข้าสู่ประเทศชนิดเกินคุ้ม

2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มาจากองค์ประกอบดังต่อไปนี้ (1) ปัจจัยจากกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) (2) เรื่องความปลอดภัย เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวเป็นอันดับต้นๆ (3) ปัจจัยจากความทันสมัยของประเทศ และความพร้อมของระบบสาธารณูปโภค (4) ปัจจัยจากความพร้อมของเอกชน ด้านการท่องเที่ยว (5) ปัจจัยจากวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ความเป็นไทย “Thainess” (6) ปัจจัยจากการบริหารจัดการที่ดี (7) ปัจจัยจากการมียุทธศาสตร์การท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก (8) ยุทธศาสตร์กระทรวง

¹ อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

การท่องเที่ยวและกีฬา 2555-2559 ที่กำหนดกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวของประเทศไทย โดยใช้กลยุทธ์ไปสู่รายได้จากการท่องเที่ยว เป็นหลัก

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำ นักการเมืองไทย การท่องเที่ยว

Abstract

The objectives of this study were three fold 1) to ascertain the achievement of the administration practiced by the Ministry of Tourism and Sports under the leadership of Mrs. Kobkarn Wattanawangkura 2) to determine the factors favorable to the administration achievement and 3) to discover the problems and obstacles encountered, as well as to offer recommendations for management improvement. The study was qualitative in nature. The needed data were gathered from related documents, in – depth interviews, focus group interviews and audiovisual materials; the collected data were analyzed by means of content analysis, narrative analysis and storytelling. As a result of the qualitative data analysis, the researcher has discovered the following facts. With regard to the external factors conducive to her great success in the tourism management of Thailand, the following factors deserve mention :

1) The success of the management of the Ministry of Tourism and Sports under the leadership of Mrs. Kobkarn Wattanawangkura. The leadership and management of Mrs. Kobkarn Wattanawarangoon, a modern management combining the principles of economics and marketing. It is a very successful management. The administration used little capital but made a huge income into a country beyond the value.

2) Factors affecting the success of tourism industry. (1) Globalization Factors (Globalization) (2) Security (3) Factors of modernity of the country. And the availability of utilities. (4) Factors of private readiness. Tourism (5) Factors of Thai Culture and Identity "Thainess" (6) Good governance factors (7) Factors of a suitable tourism strategy for global change. (8) Strategy for the Ministry of Tourism and Sports 2012-2559, which sets the framework for driving tourism in Thailand. The strategy is to generate income from tourism.

Keywords : Leadership, Thai Politicians, Tourism

บทนำ

สิทธิและเสรีภาพของมนุษย์ เพลโต (Plato, 1998) ได้กล่าวว่าสิทธิและเสรีภาพระหว่างบุรุษและสตรีควรเท่าเทียมกัน ความแตกต่างอย่างเดียวยุติที่ปรากฏให้เห็นชัดเจนคือ ด้านร่างกายที่ธรรมชาติออกแบบมาให้บุรุษมีพลังกำลังและความเข้มแข็งมากกว่าสตรี แต่เมื่ออยู่ในรัฐ บุรุษและสตรีต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถในฐานะราษฎร สตรีควรมีส่วนร่วมในหน้าที่ทางทหารและการปกครองเท่าเทียมบุรุษ การให้สตรีมีบทบาทเพียงการเป็นแม่ เลี้ยงดูบุตร และดูแลบ้านเรือน ขาดจากการทำหน้าที่ของราษฎรโดยสิ้นเชิงนั้น เป็นการลั่นเปลืองทรัพยากรที่มีค่ามากกว่าจะเห็นเป็นการละเมิดสิทธิของสตรี

วัฒนธรรมของสังคมไทยในอดีตจะเน้นให้ความสำคัญต่อบุรุษมากกว่าสตรี ดังคำกล่าวที่ว่า “ผู้ชายเป็นช้างเท้าหน้า ผู้หญิงเป็นช้างเท้าหลัง” จึงไม่แปลกที่จะพบว่า สังคมกำหนดบทบาทของสตรีให้เป็นผู้ตามไม่ใช่ผู้นำ ปัจจุบันยุคโลกาภิวัตน์มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นมากมายทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และการศึกษา ทำให้สตรีได้มีโอกาสขยายบทบาท หน้าที่ของตนเองมากขึ้น สามารถก้าวเข้าสู่การเป็นผู้นำองค์กรและการเมืองได้ แต่จากการศึกษาของ UNDP เรื่องความเท่าเทียมกันระหว่างเพศชายและหญิง ในปี พ.ศ. 2554 พบว่าความเท่าเทียมกันระหว่างเพศชายและหญิงของไทยต่ำมาก อยู่ในอันดับที่ 60 ของโลก (ตารางการจัดอันดับความเท่าเทียมกันระหว่างเพศแสดงไว้ในภาคผนวก นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาถึงบทบาททางการเมืองของสตรีไทยพบว่า ช่วงปี พ.ศ. 2519-2553 มีรัฐมนตรีหญิงเพียง 38 คน จาก 665 คน คิดเป็นร้อยละ 5.71 จากจำนวนรัฐมนตรีหญิงในรัฐบาลแต่ละชุด แม้ว่าจะมีจำนวนมากขึ้นกว่าในอดีต แต่สัดส่วนก็ยังน้อยกว่าบุรุษมาก (สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2545, หน้า 35-37) ในขณะที่สัดส่วนของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในยุโรปตะวันตกมีสัดส่วนที่สูงกว่าประเทศไทยมาก เช่น สวีเดนมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสตรีร้อยละ 45.30 เดนมาร์กมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสตรีร้อยละ 38 และฟินแลนด์มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสตรีร้อยละ 37.50 (สำนักส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชาย สำนักกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว, 2552) จากสถิติปี พ.ศ. 2549 ไทยมีสตรีที่ได้รับการเลือกตั้งเข้ามาอยู่ที่ร้อยละ 23.50 แต่ภายหลังการรัฐประหารปี พ.ศ. 2549 ได้มีการจัดการเลือกตั้งขึ้นใหม่ในวันที่ 2 มีนาคม 2551 ปรากฏว่า สตรีได้รับเลือกตั้งเหลือเพียงร้อยละ 15.80 เท่านั้น

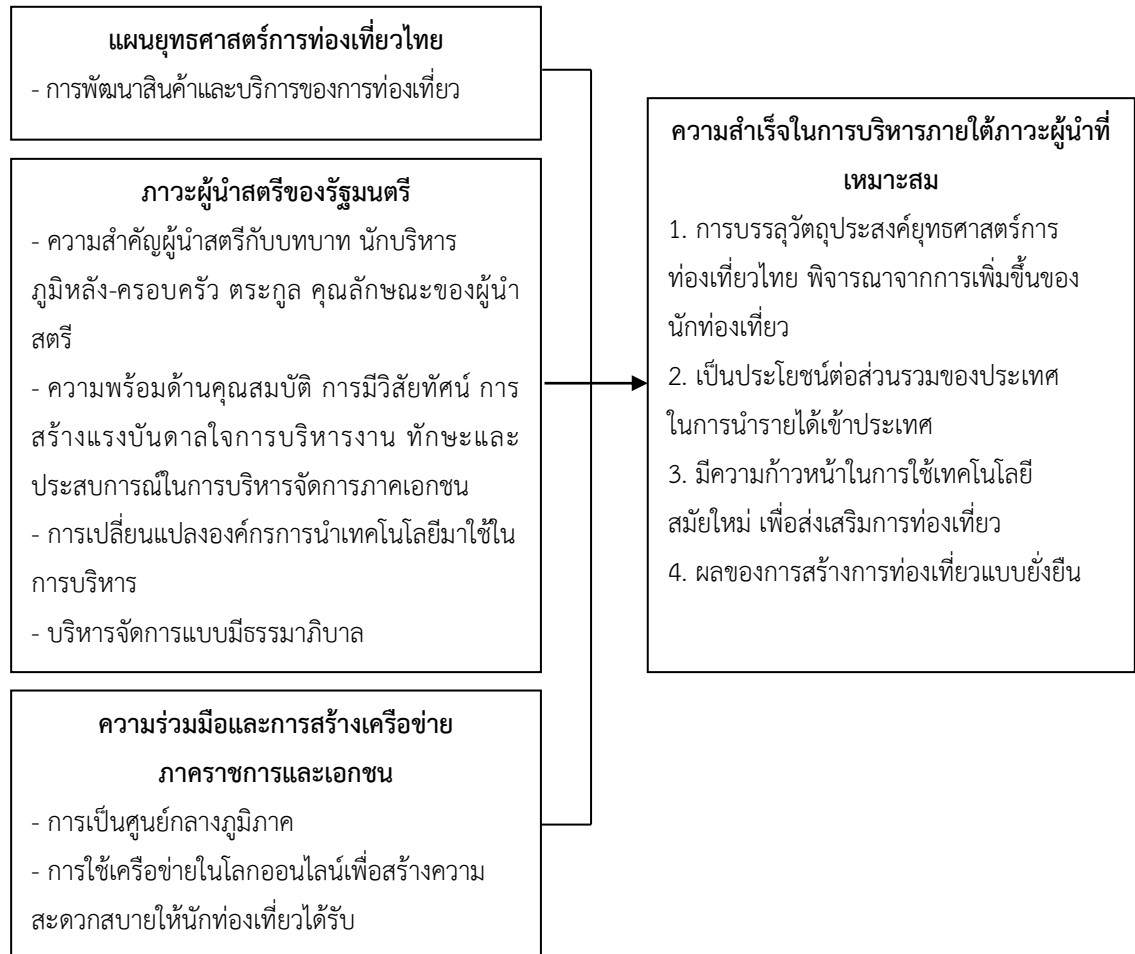
จากปัญหาข้างต้น เป็นสิ่งที่ท้าทายความสามารถของผู้นำสตรีไทย ว่าสตรีก็มีคุณลักษณะที่สำคัญที่จะก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งการเป็นผู้นำ และนักบริหารองค์การได้ดีเท่า ๆ กับบุรุษ โดยเฉพาะสตรีที่มีความรู้ ความสามารถ มีศักยภาพ นอกจากนี้ยังมีความอ่อนโยน ละเอียดย่อมซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการบริหาร การค้าและบริการที่สำคัญ (อินทวธร ลีจินดา, 2551, หน้า 1-3) เมื่อนางกอบกาญจน์ ก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ก็ได้แสดงบทบาทภาวะผู้นำ

โดยเฉพาะการมีความเห็นอกเห็นใจในการบริหารทีมงาน การมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล การกล้าตัดสินใจ การนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ การสร้างเครือข่าย การทุ่มเท การทำงานเอาจริงเอาจังตลอดเวลา การประชาสัมพันธ์ให้เห็นถึงบทบาทภาวะผู้นำสตรีของตนเอง และองค์กรการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ส่งผลทำให้การท่องเที่ยวของไทยขยายตัวและเติบโตอย่างต่อเนื่อง แม้จะมีบางช่วงที่เกิดปัญหา ทำให้บรรยากาศช่วงนั้นซบเซาลง แต่เมื่อผ่านระยะเวลาหนึ่งนักท่องเที่ยวก็จะกลับมาเที่ยวใหม่ กระทรวงการท่องเที่ยวมีแผนยุทธศาสตร์และกลยุทธ์เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายให้เกิดความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น การเพิ่มกลุ่มเป้าหมายนักธุรกิจ กลุ่มกีฬา กลุ่มเรือยอร์ช ในเมืองท่องเที่ยว พัทยาและภูเก็ต เพื่อแสวงหารายได้จากกลุ่มลูกค้าที่พร้อมจะจ่ายในระดับสูง ซึ่งแผนการพัฒนาระบบบริหารจัดการ และสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ด้านการท่องเที่ยวและกีฬา เสริมสร้างบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคี พัฒนาศึกษาวิจัยสร้างองค์ความรู้และกระบวนการเรียนรู้พัฒนาระบบการติดตามประเมินผล และสร้างดัชนีชี้วัดความสำเร็จของการพัฒนา สิ่งที่ทำหยาการบริหารจัดการของนางกอบกาญจน์ วัฒนวรางกูร คือการบริหารแบบเชิงรุกและนำการบริหารธุรกิจภาคเอกชน ผลักดันการบริหารกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ให้มียอดทะลุเป้าในปี พ.ศ. 2559 หรืออย่างน้อยไม่ต่ำกว่าปี พ.ศ. 2558 คือยอดเงินจำนวน 2.2 ล้านล้านบาท ข้าพเจ้าสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำรูปแบบการบริหาร ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ในการนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างไร เพราะบางช่วงเวลาประเทศไทยก็ต้องเผชิญกับปัญหาความไม่ปลอดภัยเมื่อมีการฆ่านักท่องเที่ยวที่เกาะเต่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี หรือเหตุการณ์การวางระเบิดที่หน้าศาลพระพรหมเอราวัณ แยกราชประสงค์ การแก้ไขปัญหาที่วิกฤตการณ์ต่าง ๆ และสร้างความเชื่อมั่นต่อนักท่องเที่ยวชาวจีนกลับมาท่องเที่ยวได้อีก เป็นเรื่องที่ควรค่าแก่การศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสำเร็จของการบริหารจัดการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาภายใต้ภาวะผู้นำของนางกอบกาญจน์ วัฒนวรางกูร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ภายใต้ภาวะผู้นำของนางกอบกาญจน์ วัฒนวรางกูร
3. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและเสนอแนะให้มีการปรับปรุงปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการกระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬาภายใต้ภาวะผู้นำของนางกอบกาญจน์ วัฒนวรางกูร ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) จำนวน 18 คน โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ซึ่งมาจากบุคคลที่เกี่ยวข้องในการบริหารงานในกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ดังนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ประธานคณะทำงานด้านการท่องเที่ยวของรัฐมนตรีกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา คณะทำงานรัฐมนตรีกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา รองปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้อำนวยการกองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา ผู้อำนวยการกองมาตรฐานและกำกับความปลอดภัยนักท่องเที่ยว อธิบดีกรมการท่องเที่ยว รองอธิบดีกรมการท่องเที่ยว ผู้อำนวยการกองพัฒนาบริการท่องเที่ยว ผู้อำนวยการกองพัฒนาแหล่ง

ท่องเที่ยว ผู้อำนวยการกองพัฒนามาตรฐานบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย รองผู้อำนวยการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

หลังจากผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้ว จึงกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบปลายเปิด (Open-ended) โดยแบบสัมภาษณ์มีเนื้อหา ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ผู้นำ ภาวะผู้นำ คุณลักษณะผู้นำ กำเนิด การศึกษา ประสบการณ์ทางการบริหารงาน การก้าวเข้าสู่ตำแหน่งทางการเมือง

ประเด็นที่ 2 เกี่ยวกับยุทธศาสตร์ นโยบาย การท่องเที่ยว ยุทธศาสตร์การบริหารงาน กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. 2555-2559

ประเด็นที่ 3 เกี่ยวกับการบริหารงานการท่องเที่ยว คือ การสร้างทีมงานที่มีความสามารถ การพัฒนาเทคโนโลยีในการดำเนินการท่องเที่ยว การสร้างเครือข่ายในการบริหารงาน โดยการสร้างความร่วมมือและการบูรณาการทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ตลอดจนการแข่งขันในระดับโลก โดยการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยอย่างยั่งยืน

ผลการวิจัย

จากภาวะผู้นำและการบริหารจัดการของนางกอบกาญจน์ วัฒนวรางกูร เป็นการบริการจัดการแบบแนวใหม่ (Modern Management) ผสมหลักเศรษฐศาสตร์และหลักการตลาด จึงเป็นการบริหารจัดการที่ประสบความสำเร็จอย่างมาก เป็นการบริหารที่ใช้ทุนน้อยนิดแต่สร้างรายได้มหาศาลเข้าสู่ประเทศชนิดเกินคุ้มในรูปแบบการสื่อสาร (Communicate) อย่างดีเยี่ยมที่สุดในการนำพาองค์กร การท่องเที่ยวของประเทศไทยสู่ประสิทธิผล

ความสำเร็จจากการบริหารงานกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาที่ประสบความสำเร็จ อันมีเหตุผลมาจากการบริหารจัดการสมัยใหม่ เยี่ยมยอด การมีประสบการณ์ภาคเอกชนมาสู่ภาครัฐกิจการมีศิลปะในการสื่อสารกับบุคลากรในองค์กรและกับโลกภายนอก และการพัฒนาเทคโนโลยีที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว

ส่วนปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลส่งผลต่อความสำเร็จ คือการเปลี่ยนแปลงของของระบบโลกาภิวัตน์ (Globalization) ที่ประชากรโลกมีวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลง (Life Style) นิยมการเดินทางท่องเที่ยว เพราะความสะดวกสบายจากการพัฒนาของเทคโนโลยีที่ส่งผลต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และอิทธิพลจากกระแสชาวจีนที่รัฐบาลของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนส่งเสริม ชาวจีนให้เดินทางท่องเที่ยว ซึ่งชาวจีนส่วนหนึ่งได้เดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยทำให้ประเทศไทยได้มีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มสูงขึ้นเป็นอันดับต้นๆของสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวที่ออกไปท่องเที่ยวทั่วโลก

กล่าวโดยสรุปได้ว่า

1) ความสำเร็จของการบริหารจัดการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาภายใต้ภาวะผู้นำของนางกอบกาญจน์วัฒนวรานุกร อาศัยภาวะผู้นำและการบริหารจัดการของนางกอบกาญจน์วัฒนวรานุกร ซึ่งเป็นการบริหารจัดการแบบแนวใหม่ (Modern Management) ผสมหลักเศรษฐศาสตร์และหลักการตลาด จึงเป็นการบริหารจัดการที่ประสบความสำเร็จอย่างมาก เป็นการบริหารที่ใช้ทุนน้อยนิดแต่สร้างรายได้มหาศาลเข้าสู่ประเทศชนิดเกินคุ้ม

2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มาจากองค์ประกอบดังต่อไปนี้ (1) ปัจจัยจากกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) (2) เรื่องความปลอดภัย เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวเป็นอันดับต้นๆ (3) ปัจจัยจากความทันสมัยของประเทศ และความพร้อมของระบบสาธารณูปโภค (4) ปัจจัยจากความพร้อมของเอกชน ด้านการท่องเที่ยว (5) ปัจจัยจากวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ความเป็นไทย “Thainess” (6) ปัจจัยจากการบริหารจัดการที่ดี (7) ปัจจัยจากการมียุทธศาสตร์การท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก (8) ยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา 2555-2559 ที่กำหนดกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวของประเทศไทย โดยใช้กลยุทธ์ไปสู่รายได้จากการท่องเที่ยว เป็นหลัก

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภูมิหลังของนางกอบกาญจน์ สามารถอธิบายได้ด้วยหลักการคุณลักษณะ 10 ประการของ ออตเวย์ ทีด Ordway Tead และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จีน เจ. เคิร์ทแพททริก (Jean J. Kirkpatrick, 1974) อธิบายถึงลักษณะส่วนบุคคลที่สอดคล้องกับการทำงานให้กับส่วนรวม โดยมีความเห็นว่า ปัจจัยด้านตัวบุคคล และการเปลี่ยนแปลงเคลื่อนไหวในสังคม สตรีที่มีความกระตือรือร้น เชื่อมั่นในตนเอง แสวงหาความสำเร็จ ก็จะสามารถสร้างฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมได้และสตรีจะพัฒนาความรู้สึกเกี่ยวกับความสามารถของตน เรียนรู้ว่าจะไรบ้างที่ตนทำ โดยผ่านการเรียนรู้และอบรมกลุ่มเอกลาจากครอบครัวมาก่อน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนงค์วิเชียร สารีบุตร (2548) พบว่าภูมิหลังของครอบครัวจะช่วยเพิ่มความสัมฤทธิ์ผลในบทบาทของสตรีได้ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาของ ฌาลีสมา จุลเพชร (2548) พบว่า การที่สตรีก้าวเข้ามาสู่ผู้นำท้องถิ่นต้องมี 2 ปัจจัย คือครอบครัวหนุนหลัง คือผู้นำสตรีต้องสร้างความสัมพันธ์กับกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มนักการเมืองกลุ่มเครือข่ายสตรี เพื่อก้าวขึ้นสู่ความเป็นผู้นำท้องถิ่น

2. ภาวะผู้นำภายใต้การบริหารงานจากหลักแนวความคิดของ ฟาโย Fayol ซึ่งประกอบด้วย Planning Organizing Directing Coordination และ Controlling ซึ่งเป็นหลักการเบื้องต้น ในการบริหารงานที่ในกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเมื่ออยู่แล้ว แต่หลักการบริหารของ นางกอบกาญจน์วัฒนวรานุกร มีสาระสำคัญที่แตกต่างจากเดิม คือ รูปแบบการทำงานของนางกอบกาญจน์เป็นการบริหารแบบใหม่ (modern management) สอดคล้องกับแนวคิดของ แฮร์โรด์ แลสเวลล์ (Harold Lasswell,

1966) กล่าวว่า บุคลิกภาพของสตรีในสังคมสมัยใหม่ จะเป็นผู้นำที่มีความเชื่อมั่นในตัวเองสูง มีความมั่นคงทางจิตใจ มีทักษะและความรอบรู้กว้างขวาง มีความเป็นอิสระ และความกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผย เทียบตรง และมีความกระตือรือร้นที่จะได้เข้ามามีบทบาทในเชิงสร้างสรรค์ในกิจกรรมทางการเมืองและสังคมอย่างเต็มที่

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ภาวะผู้นำมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลในการบริหารกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จึงควรพัฒนาภาวะผู้นำของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ในทุกระดับ ให้มีคุณลักษณะของความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ถ่ายทอดวิสัยทัศน์ได้ เป็นคนที่มีแรงบันดาลใจ กระตือรือร้นให้คนร่วมมือและสร้างเครือข่ายในการทำงาน ทำงานแบบบูรณาการ มีการสื่อสารที่ดีกับทุกระดับ และสามารถใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารกับคนในองค์กรได้อย่างกว้างขวาง

2. ทางกระทรวงควรพัฒนาบุคลากรมนุษย์ในกระทรวงการท่องเที่ยวให้มีความพร้อมในเรื่องทักษะการใช้ภาษาและความชำนาญในการใช้เทคโนโลยี จากการวิจัยในครั้งนี้พบว่า มีเจ้าหน้าที่ด้านภาษาน้อยมาก และผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยี ควรจะรับสมัครเจ้าหน้าที่ที่มีความชำนาญทั้ง 2 ด้านนี้ เพิ่มหรือส่งเจ้าหน้าที่พัฒนาทักษะที่ต้องการให้เชี่ยวชาญ โดยเฉพาะ ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษารัสเซีย เพราะปัจจุบันเรามีผู้เชี่ยวชาญทางภาษาต่างๆน้อยมากเราจึงต้องใช้อาสาสมัครเข้ามาช่วยงาน

3. การดำเนินงาน เร่งทบทวน ปรับปรุง และยกร่างกฎหมายที่ชัดเจนในเรื่อง ความมั่นคงปลอดภัยของนักท่องเที่ยว รวมทั้งสนับสนุนให้มีการบังคับใช้กฎหมายจริงจังและเข้มงวดเพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นให้กับผู้มาท่องเที่ยว สิ่งสำคัญที่สุดที่ภาครัฐต้องตระหนักอย่างยิ่งคือเศรษฐกิจดิจิทัลของโลกเติบโตและขยายตัวอย่างรวดเร็ว กฎหมายบางอย่างที่ล้าสมัยต้องแก้ไขอย่างรวดเร็ว ปล่อยให้สร้างโรงแรมผิดกฎหมาย หรือปล่อยให้เปิดดำเนินการ ปัจจุบันยอดโรงแรมที่ไม่ถูกต้องสูงกว่า ร้อยละ 70 เทียบกับโรงแรมที่ถูกกฎหมายอีกไม่ถึง ร้อยละ 30 ทำให้เกิดการแข่งขันไม่เป็นธรรม มองว่าเรื่องนี้ยังไม่เห็นการจัดการที่ชัดเจน ซึ่งหลายกรณีมีความหย่อนยานและการจับกุมผู้ต้องหาล่าช้า ทั้งคดีอาญากรรม และคดีแพ่ง เช่น กรณีผู้ที่ทำร้ายนักท่องเที่ยว การโจรกรรมสิ่งของนักท่องเที่ยวหากกฎหมายของประเทศไทยเพิกเฉยหรือจับกุมล่าช้าก็ทำให้ชาวในโลกออนไลน์แพร่สะพัดอย่างรวดเร็ว และนักท่องเที่ยวจะไม่มาเที่ยวเพราะเกิดความหวาดกลัว

4. รายได้จากการท่องเที่ยวได้มาจากนักท่องเที่ยวชาวจีนเป็นจำนวนมากเพราะฉะนั้นการท่องเที่ยวแบบเน้นจำนวนและคุณภาพ ทางการท่องเที่ยวควรสนองตอบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเพื่อดึงนักท่องเที่ยวกลับมาเที่ยวซ้ำ ควรศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวจีน เช่น ชาวจีนมาประเทศไทยเพราะ ชื่นชอบ อาหาร ไทยอร่อย เพราะต้องการซื้อป๊อปปี้ และชาว

จีนมีพฤติกรรมก้าวหน้าในด้านเทคโนโลยี นิยมการใช้ข้อมูลจากแอปพลิเคชัน ผ่านระบบสมาร์ตโฟน ระบบการจองต่างๆ โรงแรม รถไฟ รถเมล์ รถทัวร์ การท่องเที่ยวของไทยก็ต้องพัฒนาข้อมูลให้เชื่อมโยงกัน เช่นทางการท่องเที่ยวกำลังให้มิชชั่นจัดทำระบบและพัฒนาแอปพลิเคชันผ่านสมาร์ตโฟน ด้านแหล่งอาหารอร่อย แหล่งช้อปปิ้ง เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจกลับมาเที่ยวประเทศไทยซ้ำอีก

5. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่สร้างความสมดุลในการท่องเที่ยวทั้งการกระจายรายได้และการรักษาสิ่งแวดล้อม ควรมีการกระตุ้นและปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมพื้นที่ที่สวยงามของชุมชน วัฒนาอาราม มรดกโลก รวมทั้งท้องทะเล ชายหาด ทะเลภูเขา ป่าไม้

6. ควรส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนให้มากขึ้น ทั้งนี้ มีบางคำถามที่ควรสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับประชาชนในท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การรักษาพื้นที่สีเขียวไม่ให้ลดน้อยลงกว่าเดิม และการควบคุมการพัฒนาในพื้นที่ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและไม่ให้กลายเป็นเมืองใหญ่ ทำความเข้าใจ ให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก และสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ การรักษาความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น โดยการมุ่งเน้นให้ชุมชนรักษาพื้นที่สีเขียวให้มากกว่ามุ่งพัฒนาทางกายภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาภาวะผู้นำสตรีในองค์กรหรือกระทรวงอื่นๆ โดยศึกษาถึงภูมิหลังกับการก้าว เข้าสู่อำนาจทางการเมือง คุณลักษณะ รูปแบบการบริหารงาน ประสิทธิภาพ ทักษะและความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจ การตัดสินใจ การโน้มน้าวใจ บทบาทในการดำเนินงาน การรักษาอำนาจให้คงอยู่

บรรณานุกรม

- อินทวัชร ลีจินดา. (2551). **ลักษณะพิเศษของสตรี: การบริหาร**. (ออนไลน์). สืบค้นจาก <http://www.our-teacher.com/our-teacher/article/larticle/14-womenthai.htm> เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2559.
- สำนักงานส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชาย สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว. (2552). **มาตรฐานและตัวชี้วัดความเสมอภาคระหว่างหญิงชาย**. กรุงเทพฯ: บิสิเนส อินฟอร์เมชันพับลิชิตี.
- สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2545). **60 ปี รัฐสภาไทย**. (ออนไลน์). สืบค้นจาก <http://www.cabinet.soc.go.th> เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2559.

- สุวิภา จำปาวัลย์ และธัญญา พรหมบุรุษย์. (2556). **ศักยภาพและการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนมีส่วนร่วมเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ในตำบล บ้านเรือน อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน**. รายงานการวิจัย. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุพธินันท์ พรหมสุวรรณ และคณะ. (2558). **ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการเตรียมการเคลื่อนย้ายแรงงานทางการท่องเที่ยว และการพัฒนาศักยภาพการเรียนการสอนของนักเรียน และนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่เปิดสอนสาขาวิชาการท่องเที่ยว และการโรงแรมในการพัฒนาหลักสูตร และเตรียมความพร้อมสู่การเปิดเสรีอาเซียน พ.ศ. 2558**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- อนงค์วิชญา สาริบุตร. (2548). **ความสัมฤทธิ์ผลของผู้นำสตรีทางการเมืองไทย**. คุษฎีนิพนธ์รัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ฉวัลศมา จุลเพชร. (2548). **บทบาทผู้นำสตรีในการปกครองท้องถิ่น: กรณีศึกษานายกองค์การบริหารส่วนตำบล**. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิตสาขาเศรษฐศาสตร์การเมืองคณะเศรษฐศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Fayol, Henry. (1967). **General and Industrial Management**. London: Pitman.
- Wood, Donna J. and Barbara Gray. (1991). Towards a Comprehensive Theory of Collaboration. **Journal of Applied Behavioral Science**, 27(1), p.3-22.
- Yuchtman, E. and Seashore, S.E. (1967). A Systems-Resource Approach to Organizational Effectiveness. **American Sociological Review**, 32, p.891-903.
- Zahidi, Saadia. (2011). **The Global Gender Gap Report 2011**. (Online). Available from <http://reports.weforum.org/global-gender-gap-2011> Retrieved August 11, 2016.